vel in cantari fecit con̄ dolorē dentiū capitis·ylio
rum·aut ſupciliorum·vl' oculoꝝ·cū faba·ꝛ pr̄ no
ſter·ꝛ huiuſmōi· Si portauit pueros infirmos
ad ſambucum·vel ad tubū·vel aliū ſimilē locum
cauſa ſanitatis recupande Si fecit vel fieri fecit
aut vſus ē l'ris vel breuibus·que ſūt conmuniter
ſuperſticōſe ex verbis·vel caracteribus·vel carta
in qua fuerit·vel ex modo imponendi ꝯ portandi
vel tpe aut loco ſcribendi· Et inuenta ſupſticōne
eorum·imponendū eſt ut cōburantur·ꝛ ſi nollet
non eſſet abſoluendus·qꝛ ſic fieret mōrle Si
ſup ſe portauit cartam ſcriptā· que dr̄ ſcī Cipani
vel cartam nō natā vel virgineā·vel aliqd aliud
ſimile·ob ſpem ſanitatis vel alteri9 cuiuſcunqꝫ
ſupſticōſe·quod non eſſet naturālr ex arte medi
cine vel alterius approbatum Et generalr ſi
quamcunqꝫ aliam incātacōnem·diuracōem·vel
maleficium·aut qdcunqꝫ ſupſticōſum exercuit·aut
eis fidem adhibuit·qꝛ oīa ſunt vana ꝛ fatua ac ꝓ
hibita· In quibꝫ oībꝫ non ſuat p̄mū p̄ceptum

De ſecundo precepto ſcꝫ·Non aſſumes nomen
dei tui inuanu· Et primo de blaſphemia· ·ix·

SI vꝫ Blaſphemauit in deum vel aliquē
ſāctorū·dicēdo ſibi maledictōeꝫ vel alia
opprobrioſa verba·qd ſemp eſt mōrle
Si Blaſphemauit in deum dicendo eū non eſſe
iuſtum·ꝛ non omia iuſte diſponē·ſed acceptare

perſonas. vel non curare de actib9 hoim̄ aut eos non videre. vel eē pciale. vel ſine demerito punīē et flagellare eū. vel aliquem. vel poſſet meli9 iſtd vel illud feciſſe vel ſimiliter arguē deum de āquo quod totum eſt mōrle. maxime cum aduertit et intelligit quod loquitur. ¶ Si murmurauit con̄ deum. utputa de frigore. calore. pluuia. vento. aut niue. ¶ Si murmurauit con̄ deum. de infirmitate. paupertate. aut filiorū morte. aut quia non generat filios. ¶ Si murmurauit con̄ deum de proſperitate malorum. aut de aduerſitate bonorum ¶ Si iurauit in aliqua curia ali. ¶ De periurio cuius iudicis mendacōſe. quod mortale eſt quōcumq; etiaʒ ꝓueniat ⁊ ſimiliter peccat qui āquē inducit ad hoc aduertenter ut aduōtus. ꝓcuratores et ſimiles. ¶ Si iurauit extrā iudiciū in comui ſermone. quacumq; ex cauſa vel vtilitate vel leuitate vel iocoſitate vel qualicumq; mō nō ſolū per ſancta dei euangelia vel p corp9 xpi. ſed etiā p fidem. per deū aut dicendo. ſic me deus adiuuet vel etiam per virgineʒ mariā. per crucē. p aīam meam aut hmōi. quod ſemp eſt mortale. quādo aduertit ſe iurare et falſum dicere et hoc toc iens quociens. ¶ Si iurauit aliquod certum affirmando. de quo tamen dubitat an ſit verū mortaliter peccauit. et precipue ſi hoc fecit in iudicio. ¶ Si iurauit facere aliqd malum. puta

aliquā vindictam aut talionē reddē·non dimit
tere concubinam·ſeruare iniuſta ſtatuta·tenere
ſecretam cōiuracōem iniuſtā:quod ſemp mōrle
eſt· ¶ Si manifeſtauit aut prodidit aliqđ ſecre
tum in conſilio aliquo tractatū·quod iurauit nō
manifeſtare·ꝙuis etiam nulli noceat:tñ mōrle
eſt·⁊ ipſe aut etiā ille qui aliquē ad ſimile mani
feſtandum cōpellit mortaliter peccat ¶ Si iurauit
obſeruare ſtatuta alicuius ciuitatis aut vniuer
ſitatis·que tamē iuſta ⁊ rōabilia ſunt et aliqua
ex eis ſcienter trāſgreditur:qđ etiā mortale eſt
Si tamē aliqđ ſtatutū iā eſſꝫ abrogatū p cōtrariā
ꝯſuetudinem·quia viꝫ quotidie ſeruaret contriū
Si ex hoc hmōi ſtatutū trāſgredētur nō videre
tur piurus eſſe·qꝛ hmōi ſtatutum non videretur
amplius habere vim ſtatuti di·iiij·ꝯ·leges ¶ Si
iurauit p aliqđ mēbrū dei vel ſanctoꝝ mō ribal
dorum:qđ mōrle eſt·etiā ſi res vera eſſet quā af
firmare intenderet·Et hoc ꝓpter blaſphemiam q̄
ex hoc cōſideratur ut·xxij·q·1·Si quis p capillos
Si vero res iurata aut falſa aut illicita eſt:dupli
citer mōrliter peccauit ſcilicꝫ p blaſphemiam et p
piurium ¶ Si iurauit facere aliqđ licitū i honoē
dei aut ſanctorū eius et illud facē neglexit quod
mortale eſt· ¶ Si etiam iurauit aliquod factuꝝ
ſed tamen nō intendebat illud adimplē·ſimilit
mōrle eſt·Si vero etiam intendebat ſeruare·ſed

veniente termino quo implere ꝓmiſerat ſeu iura
uerat: non ſeruat promiſſum. cum tñ poſſet. licz
cũ incõmoditate ſua. adhuc mortaliter peccauit
niſi tamẽ pri9 epus vel papa declararet ⁊ cõmuta
ret ſibi huiuſmoi ꝓmiſſum. Si tñ ꝓmiſſio facta ẽ
homini: põt ille ſibi hmoi relaxare. Sz ſi non põt
adimplere: excuſat a pccõ. ſi tñ ꝗcito poterit ad
impleuerit. ¶ Si quis ꝓmittit cũ iuramento ſe ali
quid facturũ. qd nõ ẽ alicui9 importãtie boni vł
mali. ut viz ſi mater ꝓmittit cũ iuramento pcutẽ
filium vel ſimile. vel hõ ꝓmittit mediante iuram
to non bibere vel comedẽ illud vel hoc. ł hmoi qd
videt veniale niſi fiet in cõtemptũ. qr iuracõ ⁊ per
iuratio eſt in hoc. ¶ Si iurare cõſueuit. etiam pro
quibuſcunqz minimis. dicendo tñ veritatem: quod
veniale eſt. niſi fierz in contemptũ. Et inducendi
ſunt tales ut abſtineãt propter piculum piurij
¶ Si induxit aliquem ad iurãdum quẽ oĩno cre
debat falſum iuraturũ: qd mořle ẽ. n̄ talis iducẽs
foret Iudex. hoc faciens ex offitio. ſm ordinem iu
ris. ¶ Si vir iuramentum ſue vxois irritauit qd
non debet. niſi ſit tale qd vxor non poſſz adimplẽ
ſine ſcandalo viri. ¶ De adiuracõne.

Adiuratio eſt inductio alicuius ad faciendum
aliquod ob inuocacõnem alicuius rei ſacre. ⁊ fit
per modum coactionis. intendendo aliquem ob
ligari per modum iuramenti ad aliqd faciendũ

Que ſi ſit ad ſuperiores et alios in quibus adiu̅
rans nō habet ptātem: pccm̄ mōrle eſt. ¶ Si vero
ſit ad inferiores ⁊ ſibi ſubditos. quibus adiurās
precipe hab; eo caſu licita eſt ⁊ alias nō. Et tūc
adiuratus tenetur facere vel dicē illud ꝓpter qđ
adiuratus eſt alias mortalit̄ peccaret. queādmo
dum tranſgreſſor p̄cepti. ¶ Si adiurauit p̄latos
vel ſupiores vel ſocios aut inferiores p modum
dep̄cacōnis. non coactionis. intendēs inducē ad
aliquod faciendū: nō eſt malū vel veniale. Si le
uiter ⁊ ſine cauſa adiurauit. ⁊ adiuratus nō fecerit
non peccat hec Tho. ¶ Si adiurauit demones p
modū p̄cis ad aliqđ ſciendū ab eis. vel ad aliqđ
auxilij obtinendum ab eis: mortale ē n̄ qs facēt
hoc ex familiari cōſilio ſpūs ſcī. Vel ex quadam
ſimplicitate querēs ab obſeſſis a dyabolo. licet
tamē illū adiurare p modū coactiōis. ne noceat
¶ Si adiurauit creaturas irracōnales ne dyabo
lus eis vtatur in nr̄i nocumentum: tunc licitū eſt
Si autē ut dyabolus in eis operetur: tunc mōrle eſt
ut p incantacōnes ſerpētum. ¶ Si i cantileis ſeu
fabulis mūdanis ⁊ in narracōnib; turpibus vł
amatorijs miſcuit deum aut ſcōs: qđ mortale eſt
ſi fecerit in cōtemptum. alias vero veniale.

Si trāſgreſſus eſt ſeu obmiſit. ¶ De votis
adimplere votum illicitū deliberate factū. ⁊ ſi adū
nt ſcienter: ſemp eſt mortale ⁊ tociēs quociens

frangit. Secus ſi ex obliuione. vel ꝙ non poterat
ex aliquo accidenti ſuperueniente. ¶ Si vouit ali
quod malum ſe facturum. utputa vindictā de ali
quo. vel alicuius profectus impedimētū. utputa
non ingredi religionem vel ſimile. mortaliter pec
cauit ⁊ pōt illud votū frangere abſq; aliq̄ diſpē
ſacōne ¶ Si nimis tardauit implere votum licitū
ſic ꝙ ex huiuſmōi mora a memoria excidit oīno
vel ꝙ ipſe vouens iam venit ad ſtatū non valēdi
amplius implere. quod prius potuiſſet. quod vi
detur mortale. ¶ Idem quando dimiſit ꝓpoitū im
plendi. cum tn̄ potuiſſet. alias mora iplēdi votū
qn̄ ſibi non prefixit tpūs. non videt mortale. niſi
forte eſſet valde nimia. ⁊ niſi cū ex hoc immineret
ei periculum non valendi implere. ut de voto in
grediēdi religionem. cū tn̄ non haberet cauſam
cogentem dilacōnem. ¶ Si fecit votū de re licita
ut de elemoſina. de ieiunijs ⁊ hmōi. ſed ob malū
finem. puta ut poſſet facere vindictam. adulte
rium. vel ſimile. mortale ē. nec tenetur adimplere
¶ Si fecit votum abſtinentie ⁊ huiuſmōi ⁊ dubi
tabat vtrum poſſet implere. vel non. ⁊ ſine con
mutatione vel diſpenſatione ſuperioris. cum poſ
ſit de facili habere recurſum ad eum. vel confeſ
ſorem pro ꝯſilio deſuper ſumendo. frangit vo
tum; quod videtur mortale. Nota tamen ꝙ viri
poſſunt irritare vota. abſtinētie peregrinacōis ⁊

elcōſine vxorū. ſi non hēat n̄ dotē abſq; aliq̄ alia
diſpenſatione. Et ſi fiat talis irritacō voti etiam
abſq; cauſa racōabili a viro: non tenet̄ vxor iplē
talia vota. ¶ De irritacōe votoꝝ impuberum et
filiorum familias ⁊ religioſorum vide in ſūma in
ſcd̾a parte ti. vlti. ¶ Si votum fecit ſtultū et irrō
nabile ut ieiunare in dn̄ica non lauare vel pecti
nare caput in ſabbato ⁊ huiuſmodi ſi hoc frege
rit nō peccat. ymo ꝓhibitēdū eſt illis huiuſmōi vo
ta implere. qꝛ ſicut Tho. ⁊ alij dicunt. ſunt poci⁹
deridenda q̄ꝫ obſeruanda. etiā ſi ꝓ honore ſācto
rum fierent ¶ Si filius morienti patri ꝓmiſit ali
quod votum: implere tenetur. ut ex̄ de vo. licet
¶ Si fuit ſibi aliqd̾ votū iniūctū a patre puta
ſatiſfactio pecunie vel ſimile: tenetur implere ex̄
de vſu. tua ⁊ de ſol. c. 1. ¶ Si fuit heres alicuius vo
uentis ſubuenire terre ſancte: tenetur votū illi⁹
implere. Et ſm̄ Inno. cōpelli pōt. ¶ Si filius per
uentus ad annos pubtatis vouit aliqd̾ votū qd̾
ꝑtinet ad ſuam pſonā. ⁊ hoc ſi fuerit licitū: tene
tur ſm̄ Tho. in ſcd̾a ſcd̾e q. 88. ¶ Seru⁹ autem
non poteſt vouē votū pegrinacōis aut r̄ligionis
abſq; dn̄i cōſenſu. quia in ptāte ſua eſt ut dicit
Tho. e. loco quo ſupra. ¶ Si religioſus vouit ali
quod votū abſq; p̄lati ſui licentia: illud nō deb;
exequi abſq; eiuſdem licētia. Secus eſt tamē de
voto oracōnis vel ſimili qd̾ pōt exequi abſq; ſua

licentia. ¶ Si ſacerdos vouit votum peregrinatio
nis. ſine licentia ſui prelati: non debet adimplere
abſq3 licentia eiuſdem. ¶ Si habens votū caſtita
tis. vel religionis. contraxit: q2 q̄uis mr̄imoniū te
neat. tamē ↄtrahendo mo2liter peccat. ⁊ conſumare
nō pōt mr̄imoniū ſine mo2li pcc̄o. q2 adhuc añ cō
ſūmacōnem mr̄imonij. ⁊ añ copulā carnalē. q̄ me
diante mr̄imonium ↄſūmatur. pōt adhuc ⁊ debet
implere votum ſuū prius factū. Poſt cōſūmacōȝ
vero. tenetur reddere debitum. etiā interpretatiue
petenti. ſȝ exigere non pōt abſq3 mortali peccato
Vnde cōſulendū tali eſſet q2 peteret diſpenſacōȝ
a papa ſuper voto ſuo. Scd̄m tamen Guil. poſſet
etiā epiſcop9 diſpēſare in hoc caſu. ¶ Si mulier ſi
ne conſenſu viri ſui. vel econtra vouit. ⁊ ſi ipē vir
vel mulier conſentit: implere tenetur. ¶ Si alter
coniugū ſine conſenſu alterius vouit votum de nō
reddendo debitum: implere non tenetur. Nō tñ q2
alter coniugū pōt ſine ↄſenſu alterius vouere de nō
petendo debitum ſm quoſdā. ¶ Si vnanimiter ↄco2
des āбo vouerit caſtitatē q2 tunc non pōt alter re
uocare votum ſine pcc̄o mortali. Et ſi vir reuocat
vxo2 debet iuſtanter pſeuerare. ⁊ ecōtra. ¶ Si vir
vouit abſq3 vxoris licentia votū pegrinacōis nō
tenetur adimplere. q2 non pōt. Si vir vouit votū ihe
roſolomitañ. tenetur implere illud etiam inuita
vxore. que tamen ut conſentiat āmonēda eſt. et

ſi non vult remanere: poteſt virū ſequi ¶ Si vir
vouit votum abſtinētie · cōſenciēte vxore: poteſt
illud implere etiā ea inuita. Secus ſi ꝓ dictā ab
ſtinētiam impediret ꝛeddicō debiti. ¶ Si vir an̄
carnalem copulā ad heremū trāſiuit: rediē tene
tur ad vxorem niſi intraſſet aliquā religioēʒ ap
probatam ¶ Et nota ꝙ de trāſgreſſione votorum
poteſt de iure cōi ⁊ cōſuetudine ſimplex confeſſor
abſoluere · quia non eſt de reſeruatis caſibus. Sʒ
de diſpenſacōne ⁊ commutacōne votoꝝ non pōt
ſe intromittere ſine ſpēali cōmiſſione dioceſanī
vel alterius qui poſſit dare | epi autē ī oībus pn̄t
dare cōmiſſionem ⁊ commutare vel diſpenſarē n̄
in voto caſtitatis · ⁊ religionis ⁊ tribꝰ votis pere
grinacōis ſcʒ Jeroſolomitan̄ · ad ſanctū Jacobū
⁊ ad limina Aplorum Pe · et Pau · in quibus ꝑpa
ſolus vel ſūmus pniarius diſpenſat vel cōmutat

¶ De tercio precepto ſcʒ Memento ut diem ſab
bati ſanctifices. .17.

ESt primo interrogādū. Si ēcogitauit
tria beneficia · ſcʒ creacōis hōis ⁊ tocius
mundi ꝓpter hoīem. Redēpcōis huāne
⁊ glorificacōis: ut per talē meōriā caueat a veti
tis ⁊ ſanctificʒ diē in exercicijs ſpūalibus ¶ Si die
bus feſtiuis ſe compoſuit ⁊ ornauit p̄cioſis veſti
bus ⁊ alijs ornamentis ad pompā ⁊ vanā gloriā
ſiue ad placendum alioꝝ aſpectibʒ ut deſideretur